

ROMA İMPARATORLUK SİKKELERİ - I

❑ Roma Cumhuriyet Dönemi sikkelerinden Roma İmparatorluk Dönemi sikkelerine geçiş/
KONTROL MEKANİZMASI- DARPHANELER

❑ Kullanılan Birimler

❑ Madenler

❑ Topraklara yeni katılan * Las Medulas

Roma Cumhuriyet Dönemi
sikkelerinden Roma İmparatorluk
Dönemi sikkelerine geçiş/
KONTROL MEKANİZMASI-
DARPHANELER

Artan sikke darbına bağlı olarak KONTROL MEKANİZMASI Geliştirilmesi gerekiyor

triumviri auro argento aere flando feriundo = bronz, gümüş ve altının dökün ve darp eden 3 adam
İ.Ö. 3 yy sonundan itibaren sikke darbından sorumlu 3 kişi

İ.S. 2. yy'da yaşamış bir hukukçu Pomponius, İ.Ö 289 yılının *tresviri aeris argenti auri flatores* denilen bir ofis kurulduğundan bronz, gümüş ve altın madenlerinin rafine edilmesinden sorumlu bir ofis olarak kurulduğundan bahseder

Bu ofiste önce Iulius Caesar döneminde resmi görevlilerin sayıları 4e çıkarılır.

I Philipus – İ.S. 248
Rome Officina E (#5)

Otacilia Severa – İ.S. 248
Rome Officina Δ (#4)

İ.Ö. 4 yılından itibaren sikkeler üzerinde *monetales* sayısını bildiren lejandlara artık rastlanmamaktadır.

Kesin olan şey Roma'da darp işi, *officinae* denilen bölükler ile sürekli olarak devam etmiştir.

Julius Claudius hanedanının son yıllarına doğru bu *Officinaelerin* sayısı artmıştır. Eldeki sikkeler vasıtası ile bugün, bahsi geçen dönemde muhtemelen 6 *officinaenin* olduğunu bilmekteyiz.

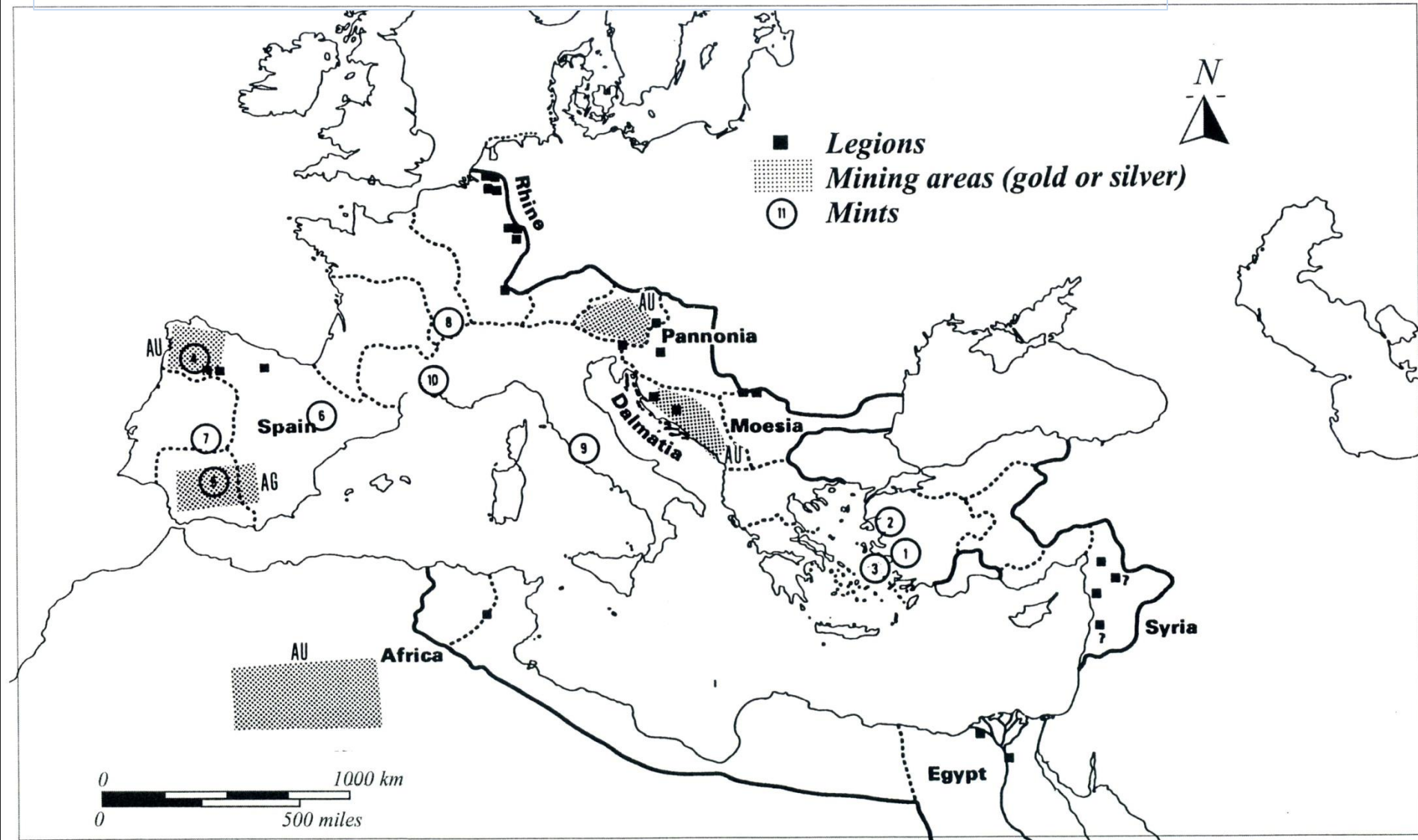
Augustus Doneminde:

- 1-Ephesos,
- 2- Pergamon
- 3- Samos (?)

- 4- Caetra,
- 5- Corduba
- 6- Caesaraugusta
- 7- Emerita

- 8- Lugdunum
- 9- Roma
- 10- Nemasus

-Her darphanede tek tiplik

Iulio Cladius Donemi Darphaneleri

AUREUS

SOLIDUS

DENARIUS

TREMISSIS

SESTERTIUS

ANTONINIANUS

SILIQUA

AES

FOLLIS

DUPONDIUS

Kullanılan Birimler

Roma Mali Sistemi

Aureus

Denarius

ilk olarak Sulla Dönemi'nde ortaya çıkmış. Pompeius zamanında tekrar tedavüle çıkmıştır.

1 aureus = 25 denarius

Caesar zamanında ise 8,0 g'a sabitlenmiştir

Denarius II. Pon Savaşı 4,5gr. iken 4 gr.

İmparatorluk ilk yılları: 3,95gr.

1/2 denarius **quinarius** Cumhuriyet döneminde yaygın bir şekilde darp edilmemiş Iulio Claudius Döneminde ise fiilen vazgeçilen bir birim olmuştur

Görünen o ki İmparatorluk Dönemi'nde sadece aes Cumhuriyet Dönemi'ndeki alışılmış kalıpların dışında darp edilmiştir. Cumhuriyet Dönemi'nde aes oldukça ağır bronz bir sikke idi. 13,65 g ağırlığında ve İ.Ö. 80 den itibaren çok ufak oranlarda darp edilmekteydi. Sivil savaşların olduğu dönemde de darp edilmiştir, muhtemelen Iulius Caesar tarafından da bir bronz alaşımı olan **orichalcum**dan darp edilmeye başlanmıştır.

Sestertius

Denarius

Aureus

Dupondius

As

Semis

Quadrans

İmparatorlukta Kullanılan Birimler

altın

Çift aureus (nadir) = 50 denarius

Aureus = 25 denarii; ca. 2 cm, 7-7.8 gr

İlk defa Sulla Döneminde darp. Sonra Pompeius Dön. Tedavüle sokuluyor.

Caesar Döneminde 8gr. Basıtleniyor.

½ Aureus (quinarius) nadir = 12.5 denari nadir

Gümüş

Denarius = 16 as 1.7-2.0 cm, 3.3 gr

2. Pön savaşlarından sonra 4,5gr. Sonra 4g.
Daha sonra 3,95gr. Sabitleniyor.

quinarius = 8 as 1.5 cm, .4 gr

Cumhuriyette çok seyrek basılıyor. Iulio-Claudiuslarda
tamamen terk ediliyor. 0

Kistophoros = 3 denarii; 2.8 cm, 10.1-10.5 gr

Antoninianus = 2 denari

Pirinç

2 Sestertii = 8 as 3.7 cm, 50 gr civarı şua taç

Sestertius = 4 as: 3.0-3.8 cm, 20-30 gr

Dupondius = 2 as: 2.6-3.0 cm, 10-12 gr, şua taç

Semis = ½ as 2,0 cm, 3-6 gr, bazen şua taç

Bakır ve bronz

As 2.6-3.0 cm, 10-12 gr

Quadrans = 1/4 as   1.7 cm, 3 gr

Assaria = c. 1/17 denarius

ὀρείχαλκος, oreikhalkos
ὄρος, oros, χαλκός, chalkos

DUPONDIUS

SESTERTIUS

Augustus AE sestertius. OB CIVIS SERVATOS, oak wreath between two branches. Q AELIUS L F LAMIA III VIR A A A F F around large SC.

Augustus Dönemi'nde düşük değerli bir ufak değişim aracına artan talep > Bornz (AE) sestertii ve dupondiis ve onun saf bakırdan üretilmiş alt birimlerine nazaran daha iyi bir görünüme ve değere sahip birimleri piyasaya sürmüştür.

Bütün sikkeler üzerindeki "SC" lejandı ile sikkelerin tümünün Roma Senatosu tarafından onaylandığı ibaresi yer almaktadır. Bu sırada İ.S. 54 - 64 yıllarına dek altın ve gümüş birimlerin kontrolü sadece imparatora aitti. Muhtemelen daha sonra Roma Senatosunda devredilmiş olmalı.

Senatus Consultum

- Sadece AE lerde bulunur. Çok tartışma var.

En Mantıklı açıklama:

Augustus'un sikkeleri düzene sokmak için senatonun bir veya birkaç kararını (reform yaparken kullandığı normal yollardan biri) kullanmasıdır.

Augustus AE Dupondius. AVGVSTVS TRIBVNIC POTEST çelenk içinde/ M SANQVINIVS QF III VIR AAA FF ; ortada. SC

Madalyonlar-

Augustus Dönemine has.....

Kıymetli madenlerden darp edilen ve ağırlık olarak mevcut sikkelerin iki ya da daha fazla ağırlığa sahip ve özel amaçlı sikkeler diyebileceğimiz bu grup olasılıkla daha yüksek rütbeli askerlere yıllık yapılan büyük ödemeler neticesinde darp edilen sikkelerden oluşmaktadır.

Bir diğer olasılık ise İmparatorun kişisel ödüllendirmeler için kullandığı ve değeri daha fazla sikkelerin darp edilmesi gerekliliği idi. Iulius Claudius Dönemi'nde oldukça nadir görülen madalyonlardan altın olanları neredeyse sadece Augustus Dönemi ile kısıtlıdır.

**BU SIKKELERİN GEÇİRDİĞİ
DEĞİŞİMLER**

AUREUS

DENARIUS

SESTERTIUS

DUPONDIUS

AES

Iulius Claudius Hanedanı – Birimler

Altın (AV)	Aureus	7,96 g	= 25 denarii	= 100 sestertii	= 200 dupondii	= 400 aes	= 1600 quadrans
Gümüş (AR)	Denarius	3,99 g				= 16 aes	
Orichalcum	Sestertius	25 g				= 4 aes	
Orichalcum (bir tür bronz alaşım)	Dupondius	12,5 g				= 2 aes	
Bakır	Aes	11 g					
Bakır	Quadrans	3 g				= ¼ aes	

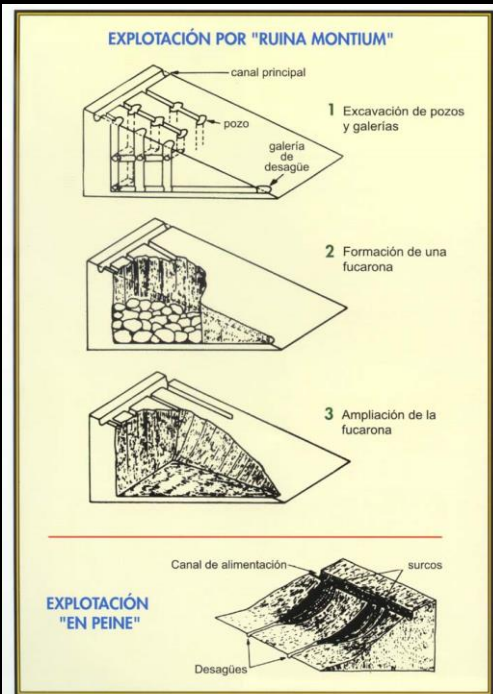
Iulius Claudius Hanedanı – Ağırlık Birimleri

	Aureus (g)	Denarius (g)	Sestertius (g)	Aes (g)
Augustus	7,9 - 7,7	3,85 - 3,65	26,5 - 24,5	12,0 - 9,0
Tiberius	7,9 - 7,65	3,85 - 3,6	28,25 - 25,5	12,0 - 9,5
Caligula	7,8 - 7,65	3,8 - 3,65	28,25 - 27,75	11,75 - 10,75
Claudius	7,8 - 7,65	3,85 - 3,6	29,5 - 27,5	11,5 - 10,25
Nero (Reform öncesi)	7,7 - 7,6	3,65 - 3,55		
Nero (Reform sonrası)	7,4 - 7,25	3,5 - 3,2	30,00 - 26,00	12,50 - 10,50 (bakır)

MADENLER

Las Médulas- (günümüz Ponferrada)

Augustus sikkelerinin taklitleri sol güney
Arabistan, sağ Hindistan

